

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6C/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203566
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5614203566.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s. r. o., so sídlom k Červenému dvoru 3269/25a, Strašnice, Praha 3, Česká republika, IČ: 26 429 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Š. H., F. XX. XX. XXXX, T. C. C. XXX, Q.. Č.. T. A. E., F. X. I. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie zmenkových úrokov a úrokov z omeškania, takto

rozhodol:

Návrh sa z a m i e t a.

Účastníkom sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Písomným návrhom na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, doručeným súdu dňa 17. 04. 2014, uplatnil navrhovateľ voči odporcovi zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 853,13 eur od 10. 05. 2011 do 08. 12. 2011, čo predstavuje sumu 454,29 eur, zo sumy 768,13 eur od 09. 12. 2011 do 01. 04. 2012, čo predstavuje sumu 220,84 eur, zo sumy 693,13 eur od 02. 04. 2012 do 24. 06. 2012, čo predstavuje sumu 145,56 eur, zo sumy 643,13 eur od 25. 06. 2012 do 31. 07. 2012, čo predstavuje sumu 59,47 eur, zo sumy 293,13 eur od 01. 08. 2012 do 01. 08. 2012, čo predstavuje sumu 0,73 eur, 6 %-ný ročný úrok zo zmenkovej sumy žiadal priznať zo sumy 853,13 eur od 22. 06. 2011 do 08. 12. 2011, čo predstavuje sumu 23,98 eur, zo sumy 768,13 eur od 09. 12. 2011 do 01. 04. 2012, čo predstavuje sumu 14,52 eur, zo sumy 693,13 eur od 02. 04. 2012 do 24. 06. 2012, čo predstavuje sumu 9,57 eur, zo sumy 643,13 eur od 25. 06. 2012 do 31. 07. 2012, čo predstavuje sumu 3,91 eur, zo sumy 293,13 eur od 01. 08. 2012 do 01. 08. 2012, čo predstavuje sumu 0,05 eur a to bez sumy 556,87 eur, ktorú odporca už na úroky zaplatil. Ďalej žiadal priznať zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,84 eur a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Odporca po predložení zmenky k zaplateniu doposiaľ neuhradil ani časť svojho dlhu a preto navrhovateľ žiadal, aby súd podľa čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie č. 861/2007“), odporcovi uložil povinnosť zaplatiť uplatnený nárok.

Odporca sa k návrhu na začatie konania nevyjadril.

Vo veci súd rozhodol prvýkrát rozsudkom zo dňa 29. 07. 2014, č. k. 6C/50/2014-16 tak, že návrh zamietol. Po podaní odvolania zo strany navrhovateľa, Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 27. 05. 2015, č. k. 13Cob/386/2014-48 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd odlišne od prvostupňového súdu považoval zmenku predloženú navrhovateľom, z ktorej vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj „zaplatím pri predložení“, za zmenku splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z čl. I, § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. Konštatoval, že splatnosť zmeny nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju bolo možné podľa čl. I., § 34 ods. 1 tohto zákona v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom okresného súdu, že v zmenke sú uvedené dve možnosti splatnosti, čo by spôsobovalo jej neplatnosť. Odvolací súd vytkol okresnému súdu, že navrhovateľom uplatnený nárok posudzoval ako zmluvný záväzkový vzťah vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože navrhovateľ si v konaní uplatnil nárok na základe zmenky. Zmenka indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporca, ako spotrebiteľ, vzniesol voči majiteľovi zmenky námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu, alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musel zároveň preukázať. Odvolací súd uložil okresnému súdu v novom konaní postupovať v zmysle návrhu navrhovateľa, ktorý si podľa Nariadenia uplatnil ako indosantár právo na zaplatenie zmenky vystavenej odporcom, pričom v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkového vzťahu, ani ďalšie skutočnosti, pretože to zákon zmenkový a šekový nadobúdateľovi zmenky, ktorý sa nestáva právnym nástupcom pôvodného majiteľa, v žiadnom svojom ustanovení neukladá. Vyslovil názor, že ani dlžníkov, ktorí sú spotrebiteľmi, nie je možné vyňať z pôsobnosti ustanovenia § 17 zákona zmenkového a šekového, najmä ak takíto dlžníci žiadne relevantné námietky týmto ustanovením predpokladané v konaní voči indosatárovi zmenky neuplatnili. Súčasne uložil okresnému súdu v novom konaní zaoberať sa dobou úročenia zmenkovej sumy podľa § 48,

§ 49 zákona č. 191/1950 Zb. a dôsledne sa vyjadriť k zmenkovému úroku 0,25 % denne, dojednanému podľa § 5 ods. 1 tohto zákona.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V súlade s citovaným ustanovením súd vo veci opätovne rozhodol pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu. Nakoľko v predmetnej veci nie je pre rozhodnutie potrebné nariadiť ústne pojednávanie, súd podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, jeho verejným vyhlásením dňa 11. 08. 2015 o 08,15 hod., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 04. 08. 2015.

Vzhľadom k tomu, že zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia ako aj platobné miesto sa nachádzajú na území Slovenskej republiky a účastníci si voľbu iného rozhodujúceho práva nedohodli, ich vzájomné majetkové vzťahy sa spravujú slovenským právnym poriadkom.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb.. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 191/1950 Zb., úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

Podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesť percentové úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Navrhovateľ si voči odporcovi uplatnil nárok na základe predloženej vlastnej zmenky zo dňa 02. 08. 2010, ktorú vystavil odporca v prospech pôvodného majiteľa zmenky, obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom v Bratislave. Odporca v zmenke vyhlásil, že pri predložení v lehote 4 rokov od jej vystavenia, zaplatí obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. zmenkovú sumu 853,13 eur a zmenkový úrok 0,25 % úrokom denne od 10. 05. 2011. POHOTOVOSŤ, s. r. o. indosamentom previedla všetky práva zo zmenky na CD Consulting, s. r. o., čím sa navrhovateľ stal vecne aktívne legitimovaným na uplatnenie nárokov vyplývajúcich zo zmenky.

V súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu súd vychádzal zo skutočnosti, že predložená zmenka vystavená na videnie je zmenkou platnou, pričom jej splatnosti nastala dňa 22. 06. 2011, kedy bola predložená odporcovi na zaplatenie. Aj keď navrhovateľ v návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia to výslovne neuviedol, dátum predloženia zmenky odporcovi vyplýva jednak zo začiatku úročenia uplatneným zákonným úrokom 6 % zo zmenkovej sumy 853,13 eur, ako aj z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s. zo dňa 11. 08. 2011, sp. zn. SR 07463/11, ktorý prejednával nárok právneho predchodcu navrhovateľa voči odporcovi z predmetnej zmenky. Vzhľadom na abstraktný charakter zmenkového vzťahu vyjadrený v § 17 zákona č. 191/1950 Zb. spočívajúci v tom, že všetky záväzky plynúce zo zmeny sú úplne oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k ich vzniku, nemal súd pochybnosti o nespornosti a abstraktnosti zmenkového záväzku odporcu. Odporca počas konania nevzniesol žiadne námietky, že pôvodný majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na jeho

škodu, resp. že indosamentom zmenky došlo k nepoctivému nadobudnutiu zmenky navrhovateľom na škodu odporcu.

Zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti na platnú vlastnú zmenku, to znamená, že je z nej zrejmé, že ide o zmenku, obsahuje bezpodmienečný sľub vystaviteľa uvedenú zmenkovú sumu zaplatiť, údaj miesta, kde sa má platiť, označenie toho, komu sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis jej vystaviteľa. Z takto vystavenej zmenky vznikla odporcovi povinnosť platiť majiteľovi zmenky zmenkovú sumu s príslušenstvom a to ku dňu jej predloženia 22. 06. 2011. Zmenka znela na sumu 853,13 eur, pričom odporca zaplatil podľa tvrdenia navrhovateľa spolu 1 410,-eur (na zmenkovú sumu uhradil 853,13 eur a na úroky 556,87 eur). Nakoľko odporca zmenkovú sumu uhradil v celom rozsahu, navrhovateľ sa v tomto konaní domáhal už iba zmenkových úrokov a úrokov zo zmenkovej sumy a zmenkovej odmeny. Tak, ako navrhovateľ koncipoval žalobný petit, predmetom konania boli zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne od 10. 05. 2011 do 01. 08. 2012 v celkovej sume 880,91 eur, 6 %-né ročné úroky zo zmenkovej sumy za obdobie od 22. 06. 2011 do 01. 08. 2012 spolu vo výške 52,03 eur „bez sumy 556,87 eur, ktoré odporca už na úroky zaplatil“. Z takto koncipovaného žalobného petitu preto vyplýva, že navrhovateľ žiadal v tomto konaní priznať zmenkové úroky a úroky zo zmenkovej sumy spolu 376,07 eur a zmenkovú odmenu 2,84 eur, teda spolu čiastku 378,91 eur.

Nakoľko zákon umožňuje pri zmenke splatnej na videnie vystaviteľovi ustanoviť úročenie zmenkovej sumy a súčasťou zmenky je údaj o zmenkových úrokoch 0,25 % denne od 10. 05. 2011, navrhovateľovi patria aj 0,25 %-né denné zmenkové úroky od 10. 05. 2011, ale len do 22. 06. 2011, nakoľko konečným termínom pre beh dohodnutých zmenkových úrokov je deň splatnosti zmenky. Ak nie je zmenka včas zaplatená, môže jej majiteľ po splatnosti vykonať postih proti vystaviteľovi podľa § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., t. j. môže postihom žiadať zmenkovú sumu s úrokmi ak boli dojednané, 6 % úroky odo dňa splatnosti zmenky, trovy protestu a ostatné trovy a odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške. Potom okamih splatnosti zmenky, v danom prípade okamih predloženia zmenky odporcovi, je posledným dňom úročenia zmenkovej sumy dohodnutými zmenkovými úrokmi, pričom po splatnosti zmenky vzniká jej majiteľovi právo postihom žiadať len 6 % úroky zo zmenkovej sumy. Koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou nemožno stanoviť ľubovoľne a tak, aby bol situovaný do doby po splatnosti zmenkovej pohľadávky. Skutočnosť, že zákon č. 191/1950 Zb. v ustanovení § 5 ods. 1 umožňuje úročil len zmenku splatnú na videnie alebo na určitý čas po videní, neznamená, že zmenkovú sumu pri tzv. fixnej zmenke, ktorá je splatná v konkrétny deň, nie je možné úročiť. V takom prípade zákon počítá s tým, že suma dohodnutých úrokov bude súčasťou zmenkovej sumy, lebo pri určenom dni splatnosti zmenky je možné dohodnutý úrok vyčíslieť a pripočítať ho k istine. Pokiaľ teda zákon zakazuje úročenie zmenkovej sumy pri fixnej zmenke, ktorej splatnosť je dopredu daná, čím vylučuje nárok majiteľa zmenky na dohodnuté zmenkové úroky aj po splatnosti zmenky, je možné konštatovať, že takýto zákaz sa vzťahuje aj na vistazmenku. Iným výkladom by došlo k bezdôvodnému zvýhodňovaniu zmeniek, ktoré sú úročené oproti ostatným zmenkám. Na základe uvedeného potom navrhovateľovi patria zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne zo sumy 853,13 eur odo dňa vystavenia zmenky do jej splatnosti, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje 93,84 eur. V časti, pokiaľ navrhovateľ žiadal priznať zmenkové úroky aj za obdobie od 23. 06. 2011 do 01. 08. 2012, návrh navrhovateľa dôvodný nebol.

Návrh navrhovateľa bol dôvodný aj v časti o zaplatenie zákonných úrokov podľa § 48 ods. 1 bod. 2 zákona č. 191/1950 Zb. vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy. Záonné úroky okamihom splatnosti zmenky na seba preberajú uhradzovaciu funkciu od dohodnutých zmenkových úrokov, čím nie je dotknutá požiadavka majiteľa zmenky na úročenie pohľadávky až do okamihu jej zaplatenia. Podľa tvrdenia navrhovateľa, odporca zaplatil celú zmenkovú sumu postupne, a potom za celé obdobie omeškania, t. j. od 22. 06. 2011 do 01. 08. 2012 vznikol navrhovateľovi nárok na 6 %-tné úroky zo zmenkovej sumy, vypočítané navrhovateľom spolu vo výške 52,03 eur (zo sumy 853,13 eur od 22. 06. 2011 do 08. 12. 2011, čo predstavuje sumu 23,98 eur, zo sumy 768,13 eur od 09. 12. 2011 do 01. 04. 2012, čo predstavuje sumu 14,52 eur, zo sumy 693,13 eur od 02. 04. 2012 do 24. 06. 2012, čo predstavuje sumu 9,57 eur, zo sumy 643,13 eur od 25. 06. 2012 do 31. 07. 2012, čo predstavuje sumu 3,91 eur, zo sumy 293,13 eur od 01. 08. 2012 do 01. 08. 2012, čo predstavuje sumu 0,05 eur). Rovnako navrhovateľovi patrí aj zmenková odmena vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje 2,84 eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, navrhovateľ mal na základe zmenky voči odporcovi nárok na zaplatenie zmenkovej istiny 853,13 eur, zmenkových úrokov vo výške 0,25 % denne od 10. 05. 2011 do 22. 06. 2011 zo sumy 853,13 eur, čo je 93,84 eur, 6 %-ný ročný úrok zo zmenkovej sumy spolu vo výške vyčíslenej navrhovateľom 52,03 eur a zmenkovú odmenu 2,84 eur, čo je spolu 1 001,84 eur. Odporca, podľa tvrdenia navrhovateľa, zaplatil spolu 1 410,-eur, takže pokiaľ navrhovateľ sa domáhal priznania ďalších nárokov, jeho návrh dôvodný nebol, a preto súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Náhradu trov konania si uplatnil iba navrhovateľ, ktorý však v konaní úspešný nebol. Odporca si náhradu trov konania neuplatnil, zo spisu mu ani žiadne trovy nevyplývajú, a preto súd účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.